

**Ortadoğu'daki yeni silahlı çatışma
Bir insanlık trajedisi olmanın yanında kültürel afettir.**

"Lübnan ve İsrail'deki Kültürel Zenginliklerin Korunması İçin Çağrıdır".

10 Ağustos 2006, Orta doğuda yaşanan yeni silahlı çatışmadan sivil halkın etkilenmesi ve yaşanan insanlık trajedisi karşısında dünyanın her tarafındaki insanları şaşkınlık içerisinde. Fakat bu trajedi devam etmektedir

Yaşanan trajedinin yanında bölgede özellikle yüzyıllardır ayakta kalan medeniyet yerleşmelerine ve altyapıya zarar verilmesi de dehşet vericidir.

Biz, insanlık kültürel mirasının korunması konusunda "raison d'être" yi imza koymuş organizasyonlar olarak, kamunun, politikacıların, askeri toplulukların bu konuya dikkatlerinin çekilmesini çok önemli bulmaktayız. Son zamanlarda yaşanan tehlikenin ciddiliği özellikle UNESCO Dünya Kültürel Miras alanları içinde yer alan bölgede gün geçtikçe zararın artmasıdır. Bizler bu konunun önemini Uluslararası Mavi Kılıç Komisyonu'nunda (International Committee of the Blue Shield, 21 Temmuz 2006) ve Dünya Arkeoloji Kongresi (31 Temmuz 2006) dile getirdik. Amacımız tüm dünyayı Ortadoğu'da yaşanan silahlı çatışma yüzünde dünya kültürel mirasın risk altında olduğuna dikkat çekmekti.

Halkın acısının ve materyal kültürün yoğun şekilde yok edilmesinin yanında, bu insanlık tarihinin hafızasının da silinmesidir. İnsanlık ortak tarihinin yok edilmesidir. Bölgedeki; mimari, arkeolojik, zenginlikler düzeltilemez zarar görmüştür ayrıca kültürel kimliklerin zenginliği de tehlike altındadır.

Biz özellikle şu gerçeğe dikkat çekmek istiyoruz . Pek çok dünya kültürel mirası çatışma bölgesinde bulunmaktadır. Bunlardan içinde Lübnan'da bulunan Byblos Arkeolojik Alanı , en eski Phoenician şehirlerinden biri , en önemli ilk yerleşmelerden gün geçtikçe petrol rezervlerini yok etmek için yapılan saldırıdan arda kalan petrol tabakası yüzünde olumsuz etkilendi. Bununla birlikte Baalbek ve Tyre şuan bombaların hedefi olmaktadır ve çok büyük risk altındadır. Baalbek'deki dünyanın en yüksek Roma sütunlarından olarak ün salan altı Roma sütunun 300 metre uzağına bombalar düşmüştür. Tyre şehri, Dünya Kültürel Mirası listesinde Phoenician ve Roman kalıntısı olarak geçmektedir. Burada ayrıca ilk insanlardan kalan bir kalıntı koleksiyonu yer almaktadır. Burası da hava saldırılarında tehlike altındadır. Ayrıca bombalar doğal miras olarak korunan "Al Shouf Biosphere Reserve" deki sedir ormanları zarar vermiştir.

Dünya mirası alanları içinde önemli bir yere sahip Kuzey İsrail roket saldırıları yüzünden arkeolojik zenginliklerini kaybetmektedir. Bu bölgede Megiddo ve Hazor da , ve antik Phoenician Sümer şehri olan Acre hakkında bize bilgi veren önemli tarihi mekanlar ve onların müzeleri yer almaktadır. Burada ayrıca Haçlılar zamanından kalma izler ve Osmanlıların bu topraklarda hâkimiyetinden kalma izlerde bulunmaktadır.

Burası Dünya Mirası mekânlardan biri olması (şu anda onlardan biri olarak örneğin Haifa) yanında özellikle insanoğlunun dünya üzerinde ilk izlerinin rastlandığı yerdir. Önemi arkeolojik siteler, abideler, kalıntılar burada daha önce yaşamış bir çok medeniyetin tarihine ışık tutmaktadır (Sümerler, Helenler, Romalılar, Bizanslılar, Müslümanlar..) Tüm bu zenginlikler bölgedeki çatışmadan etkilenmektedirler. Sonuç olarak, bu mekanlar dünyada üç ilahi dinin doğum noktası beşiğidir ve bu doğuma tanıklık etmiştir. Bu saydığımız mekânların çoğu dünya tarihine İsrail ve Lübnan'ının zarar verdiği Dünya Mirasları olarak geçecektir.

Silahlı Çatışmalarda Taşınabilir ve Taşınamaz Kültürel Mirasın Korunması İçin Dünya Birliği (1954) ve iki komitesi birliğine bu felaket için ortak bir bildiriye imza atmışlardır. Bu kuruluşlar sadece kendi bölgelerinde değil dünya çapında kültürel mirasın korunması çalışmalarına katılmaktadırlar. Diplomatik koruma özellikle mümkün olan en kısa zamanda dünyadaki herkesin ilgisini bu konuya çekmekle sağlanabilecektir.

Dünya Mirası Anlaşması (1972)'nin tarafları her ne kadar alınması gereken önlemler belirlense de hükümet partilerinin bölgede anlaşmada yer alan diğer hükümetlerin kültürel ve doğal mirası doğrudan veya dolaylı zarar verebilecek herhangi bir önlemi almadıklarını konusunda hemfikir olmuştur.

İsrail ve Lübnan'ının bu anlaşmadaki yükümlülükleri yerine getirmesi gerektiğini bir kez daha hatırlattıktan sonra, tüm organizasyonları ve insanları bu anlaşmaya katılmış ya da katılmamış olsunlar, anlaşma yükümlülüklerini yerine getirilmesi için birlikte hareket etmeye çağırıyoruz. Bunun yanında bölgede bugüne kadar ortaya çıkan zararın tespit edilmesi için bölgeye uzmanların yollanması ve restorasyon çalışmalarının biran önce başlatılması hedeflenmektedir. Bunun için ulusal ve uluslar arası kuruluşlar bir araya gelmişlerdir.

İmza atan kuruluşlar

EUROPA NOSTRA Kültürel Mirası Korumak Avrupa Bütünündeki Kuruluş
İletişim: Mrs. Snenska Quaedvlieg Mihailovic, Genel Sekreter, tel. +31703024051
impo@europanostra.org, www.europanostra.org

ICA, Uluslararası Arşiv Komisyonu
İletişim: Mr. David Leitch, Baş Program Yürütücüsü tel. +33140276137,
leitchca@ica.org, www.ica.org

ICCROM, Uluslararası Kültürel Zenginliği Koruma ve Restore etme Çalışma Merkezi
İletişim: Genel merkez, tel. +3906585531
iccom@iccrom.org, www.iccrom.org

ICOM, Uluslararası Müzeler Konseyi
İletişim. Mr. John Zvereff, Genel Sekreter, tel.+ 33 1 47 34 91 61
secretariat@icom.museum , www.icom.org

ICOMOS, Uluslar arası Tarihi Mekanlar ve Eserler Konseyi

İletişim. MRS. Gaia Jungeblodt, Yönetici, tel. +33 1 45 67 67 70
secretariat@icomos.org, www.international.icomos.org

OWHC, Uluslararası Dünya Mirası Mekanlar Konseyi
İletişim, Mrs Denis Ricard, Genel Sekreter, tel. +418 692 0000,
www.secretariat@ovpm.org, www.ovpm.org

İmza koyan kuruluşlar hakkında bilgi:

EUROPA NOSTRA

Europa Nostra, kültürel mirasın korunması amacıyla tüm Avrupa'yı kapsayan bir kuruluştur. Avrupa da 200 den fazla alanda kültürel mirasın korunmasında aktif rol oynamıştır. Özellikle Avrupa da sivil inisiyatifin kültürel mirasın korunması konusunda sesini duyurmak için kurulmuş olan organizasyon UNESCO ve Avrupa Konseyi çatısı altında çalışmaktadır, birlikte hareket etmektedir.

Özellikle kırsal ve şehir merkezlerindeki mimari dokunun korunması sürdürülebilir kalkınma sırasında doğal ve insan eliyle meydana getirilen kültürel mirasın korunmasında aktif rol oynar. Risk altındaki Avrupa kültürel mirasını korunması için ulusal ve uluslararası kampanyaları desteklemektedir. Avrupa Kültürel Mirası, Avrupa Birliği Kültürel Mirası Ödülü ile kültürel mirasın korunmasında yüreklendirmektedir. Avrupa Kültürel Miras Günü'nde Avrupa Konseyi ve Avrupa Komisyonu ile birlikte çalışmak için seçilmiş bulunmaktadır.

ICA, Uluslararası Arşiv Komisyonu

ICA bir sivil toplum kuruluşu olarak devlet desteği almaksızın kurulmuştur. Amacı özellikle hem yerel hem de uluslararası boyutta arşivleri korumaktır. Arşivler ulusların ve toplulukların hafızalarından oluşur, ulusal kimlikler ve toplum hakkında bilgi verir. ICA arşivleri korumanın yanında yerel ve uluslararası arşivleri birbirine bağlamayı da hedeflemektedir. 185 ülkede 1800 kuruluş ve kişiyle birlikte çalışmaktadır.

ICCROM, Uluslararası Kültürel Zenginliği Koruma ve Restore etme Çalışma Merkezi

ICCROM Kültürel mirasın korunması için kurulmuş bir uluslar arası merkezdir Böyle bir uluslararası kuruluş kurma kararı Yeni Delhi de 1956 yılında yapılan 9. UNESCO Genel Konferansında; kültürel zenginliklerin korunması konusunda alınmıştır. Merkezi Roma olmak üzere 1956 İtalya Devletinin davetiyle kurulmuştur. ICCROOM işte bu kararı destek alarak kurulan her türlü kültürel zenginliği ulusal ve uluslararası düzeyde korumayı amaçlayan bir kuruluştur.110 üyesi vardır. Taşınabilir ve taşınmaz kültürel mirasın korunmasını hedeflemektedir. ICCROM özellikle kültürel mirasın korunmasında uluslararası iletişimde aktif rol oynamaktadır.Bunun için beş ana alanda çalışmalarına devam etmektedir. Bunlar:"eğitim, bilgilendirme, araştırma, işbirliği ve danışmanlık."

ICOM, Uluslararası Müzeler Konseyi

ICOM, müze ve müzecilik konusunda çalışanları hedefleyerek kurulmuş uluslararası bir organizasyondur. 2.1000 dan çok üye 145 den çok ülkede özellikle uluslararası düzeyde çalışmaktadır.ICOM 1956 yılında kurulmuştur. Hükümet desteği almayan bir kuruluştur. UNESCO ile birlikte hareket etmekte. Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Komisyonu 'na danışmanlık yapmaktadır.

ICOMOS, Uluslar arası Tarihi Mekanlar ve Eserler Konseyi

1965 yılında Polonya da kurulmuştur. Özellikle tarihi mekanların korunması ve restorasyonu konusunu kapsayan "Venedik Tüzüğü"nden bir yıl sonra kurulmuştur. 120 ülkede yaklaşık 9000 kültürel miras alanı tespit etmiş, UNESCO'ya danışmanlık yapmaktadır. Ayrıca Dünya Mirası Komitesi nede danışmanlık yapmaktadır. Hükümete bağlı olarak çalışmamaktadır ve bünyesinde mimarlar, arkeologlar, sanat tarihçileri, tarihçiler, şehir planlamacılarını bulunmaktadır. Böylece tarihi şehirler, kültürel mihenk taşları arkeolojik alanlar her türlü konuda danışmanlık yapabilmektedir.

OWHC, Uluslararası Dünya Mirası Mekanlar Konseyi

Hükümete bağlı olarak çalışmayan bir organizasyondur. UNESCO'nun Dünya Kültürel Mirası Listesinde bulunan yerler için kültürel miras yönetimi konusunda danışmanlık yapmaktadır. Özellikle işbirliği ve bilgi alışverişi sağlamaya çalışmaktadır. Ulusal ve uluslararası boyutlarda dünya kültürel mirasının korunması konusunda danışmanlıklar yapmaktadır. yüreklendirir. Dünya üzerinde aynı konuyla ilgilenen organizasyonlar arsında iletişim ve işbirliğini sağlayarak uzmanların bilgi alışverişi yapmalarını ve yerel yöneticilere yol gösterici olmaya çalışmaktadır.

*KÜMİD Üyesi DEU, Araştırma Gör. Sayın Banu ÇULHA tarafından Türkçe'ye tercüme edilmiştir. 17 Ağustos 2006. İngilizce metine ulaşmak için lütfen Web Sitesinin İngilizce versiyonundaki **Events/ International Events Supported By FOCUH'u ziyaret ediniz.***